

Hvězdářská
ročenka
1967

Academia • Praha

Hvězdářská
ročenka
1967

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Hvězdářská
ročenka
1967

ČESKOSLOVENSKÁ AKADEMIE VĚD

Vědecký redaktor

prof. dr. Josef M. Mohr

Recenzent

dr. Pavel Andrlé, CSc.

Hvězdářská ročenka 1967

Sestavili
Jiří Bouška,
Vladimír Guth,
Bedřich Onderlička,
Jaroslav Ruprecht
a spolupracovníci

Ročník 43

ACADEMIA
nakladatelství Československé akademie věd
Praha 1966

PŘEDMLUVA

V letošním ročníku Hvězdářské ročenky jsou některé změny vzešlé z nezbytného omezení jejího rozsahu. Proto byla poněkud zkrácena jak část efemeridová, tak přehled pokroků v astronomii.

Části A a B 1, 2, 4 (zatmění Slunce a zákryty hvězd Měsícem) a 6 zpracoval Vl. Guth, části B 3, 4 (zatmění Měsíce) a 5 J. Bouška, části B 7, 8 B. Onderlička a část C Vl. Ptáček. Na přehledu pokroků v astronomii (D) se podíleli: J. Bouška (5), M. Kopecký (3), L. Kresák (6), P. Lála (2), B. Onderlička (2 a 4), J. Pachner (14), J. Ruprecht (7 až 13), J. Straka (2) a L. Webrová (1).

V dubnu 1966

Autoři

A. KALENDÁŘNÍ DATA ROKU 1967

Rok 1967 *řebořského* (*gregoriánského*) kalendáře, tř. nového stylu, je rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se u nás 1. ledna o středo-evropské půlnoci.

Rok 1967 *juliánského* kalendáře, tř. starého stylu, je také rok obyčejný o 365 dnech. Počíná se dnem 14. ledna 1967 nového stylu.

Základy roku 1967 v řebořském kalendáři jsou:

Sluneční kruh	16	epakta	19
(perioda 28letá)			
zlaté číslo	11	nedělní písmeno	A
(perioda 19letá)			
římský počet	5	velikonoční neděle	26. III.
(perioda 15letá)			

Jiné éry a periody:

Rok 1967 *křestanské éry* (ab incarnatione Domini) se shoduje:

a) s rokem 7475/76 *světové éry řecké* neboli *byzantské*. Rok 7475 začal dne 1. září 1966 jul., rok 7476 začne dne 1. září 1967 jul.

b) s rokem 6680 *juliánské periody Scaligerovy*. Rok 6680 začne dnem 1. ledna 1967 jul.

c) s rokem 5727/28 *židovské éry*. Rok 5727 je přestupný rok nadpočetný o 385 dnech, rok 5728 je obyčejný pravidelný rok o 354 dnech. Židovský nový rok připadá na 5. října 1967 gregor.

d) s rokem 2743 *olympiád*, a to s 3. rokem 686 *olympiády*. Počíná 1. červencem 1967 gregor.

e) s rokem 2720 *ab urbe condita* (od založení Říma), počíná 1. ledna 1967 jul.

f) s rokem 1386/87 *mohamedánské éry hedžry*. Rok 1386 byl rok obyčejný o 354 dnech, rok 1387 je přestupný rok o 355 dnech a začíná při západu Slunce dne 11. dubna 1967 gregor. Ramadan začíná 3. prosince 1967 gregor.

g) s rokem 1888/89 *indické éry Saka*. Rok 1888 začal dne 22. března 1966, rok 1889 začne dne 22. března 1967 gregor.

h) s rokem 2627 *japonské éry*, začíná dnem 1. ledna 1967 gregor.

ch) s rokem 1683/84 *Diokletianovy éry* (kopský kalendář). Rok 1683 začal dne 11. září 1966, r. 1684 začne dne 12. září 1967 gregor.

Besselův rok 1967,0 (annus fictus) začíná dne 1967. I. 1 v 0^h59^m SČ = = 1967. I. 1. 1,041 SČ; je to v okamžiku, kdy střední délka Slunce ovlivněná aberací je 280°.

Juliánské dni. Datum 1967 I. 1. $0^h S\check{C} = 2439491,5$ dní juliánské periody. Juliánské dni jsou uvedeny v denní sluneční efemeridě, počínají v poledne světového času, a to o 12^h později než střední dni téhož data.

Astronomické doby roční

Začátek jara, jarní rovnodennost III. 21. v $8^h37^m20^s SE\check{C}$
 Začátek léta, letní slunovrat VI. 22. ve $3^h23^m20^s SE\check{C}$
 Začátek podzimu, podzimní rovnodennost . IX. 23. v $18^h38^m15^s SE\check{C}$
 Začátek zimy, zimní slunovrat XII. 22. ve $14^h16^m33^s SE\check{C}$

POLOHA NĚKTERÝCH NAŠICH HVĚZDÁREN

Místo	Zem. délka vých. od Greenw.	Zeměpisná šířka	Oprava hvězd. času	Nadm. výška
<i>Praha 5 – Smíchov</i> Astr. ústav KU	$0^h57^m34^s9$ $14^{\circ}23'43''2$	$+ 50^{\circ}04'36''$	$- 9^s46$	267m
<i>Praha 1 – Petřín</i> Lidová hvězdárna	$0^h57^m35^s8$ $14^{\circ}23'58''0$	$+ 50^{\circ}04'56''$	$- 9^s46$	327m
<i>Praha 1 – Klementinum</i> býv. Pražská st. hvězd.	$0^h57^m40^s3$ $14^{\circ}25'04''5$	$+ 50^{\circ}05'16''$	$- 9^s47$	197m
<i>Praha 1 – ČVUT</i> Astr. ústav ČVUT	$0^h57^m40^s9$ $14^{\circ}25'14''0$	$+ 50^{\circ}04'40''$	$- 9^s47$	237m
<i>ONDŘEJOV, observatoř</i> Astr. ústav ČSAV	$0^h59^m08^s1$ $14^{\circ}47'01''0$	$+ 49^{\circ}54'38''$	$- 9^s71$	528m
<i>Brno – Křaví hora</i> Astr. ústav UJEP	$1^h06^m21^s2$ $16^{\circ}35'18''0$	$+ 49^{\circ}12'15''$	$- 10^s90$	310m
<i>Skalnaté Pleso, observatoř</i> Astr. ústav SAV	$1^h20^m58^s8$ $20^{\circ}14'42''0$	$+ 49^{\circ}11'20''$	$- 13^s30$	1783m

Důležité upozornění. Počínaje rokem 1960 jsou některé údaje uvedeny pro rovnoměrně plynoucí čas efemeridový $E\check{C}$, jiné pro čas světový $S\check{C}$, většinou pak pro čas středoevropský $SE\check{C}$, tj. pro čas poledníku středoevropského 15° východně od Greenwiche. Není-li jinak vyznačeno, jsou časy uvedeny v čase středoevropském $SE\check{C}$. Mezi těmito časy platí vztahy:

středoevropský čas $SE\check{C} =$ čas světový $S\check{C} + 1^h00^m00^s$
 efemeridový čas $E\check{C} =$ čas světový $S\check{C} + \Delta T^s$
 středoevropský čas $SE\check{C} =$ čas efemeridový $E\check{C} + 1^h00^m00^s - \Delta T^s$

ΔT se určuje z pozorování, pro rok 1967 se předpokládá $\Delta T^s = +36^s$.